

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

19. lipnja 2014.*

„Uredba (EZ) br. 6/2002 – Dizajn Zajednice – Članak 6. – Individualni karakter – Različit ukupni dojam – Članak 85. stavak 2. – Neregistrirani dizajn Zajednice – Valjanost – Prepostavke – Teret dokazivanja“

U predmetu C-345/13,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Supreme Court (Irska), odlukom od 6. lipnja 2013., koju je Sud zaprimio 24. lipnja 2013., u postupku

Karen Millen Fashions Ltd

protiv

Dunnes Stores,

Dunnes Stores (Limerick) Ltd,

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: R. Silva de Lapuerta (izvjestitelj), predsjednik vijeća, J. L. da Cruz Vilaça, G. Arrestis, J.-C. Bonichot i A. Arabadjieva, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Wathelet,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Karen Millen Fashions Ltd, J. Waters, *solicitor*,
- za Dunnes Stores i Dunnes Stores (Limerick) Ltd, G. Byrne, *solicitor*,
- za vladu Ujedinjene Kraljevine, S. Brighouse, u svojstvu agenta, uz asistenciju N. Saunders, *barrister*,
- za Europsku komisiju, F. W. Bulst i J. Samnadda, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 2. travnja 2014.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: engleski

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 6. i članka 85. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 6/2002 od 12. prosinca 2001. o dizajnu Zajednice (SL 2002, L 3, str. 1.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Karen Millen Fashions Ltd (u dalnjem tekstu: KMF), s jedne strane, i Dunnes Stores i Dunnes Stores (Limerick) Ltd (u dalnjem tekstu zajedno: Dunnes), s druge strane, u kojem je KMF tražio da se Dunnemu zabrani korištenje njegovog dizajna.

Pravni okvir

Sporazum TRIPS

- 3 Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (u dalnjem tekstu: sporazum TRIPS) jest dodatak 1C Sporazu o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (WTO), zaključenom u Marrakechu 15. travnja 1994. i potvrđenom Odlukom Vijeća 94/800/EZ od 22. prosinca 1994. o sklapanju u ime Europske zajednice, s obzirom na pitanja iz njezine nadležnosti, sporazuma postignutih u Urugvajskom krugu multilateralnih pregovora (1986.-1994.) (SL L 336, str. 1.).
- 4 U razdjelu 4. pod nazivom „Industrijski dizajn“ drugog dijela navedenog sporazuma, pod nazivom „Standardi u svezi dostupnosti, obujma i uporabe prava intelektualnog vlasništva“, članak 25. pod nazivom „Prepostavke za zaštitu“ propisuje:

„1. Članice će pružiti zaštitu samostalno stvorenim industrijskim dizajnima koji su novi ili originalni. Članice mogu odrediti da dizajni nisu novi ili originalni ako se bitno ne razlikuju od poznatih dizajna ili kombinacija poznatih obilježja dizajna. Članice mogu odrediti da se navedena zaštita neće protezati na dizajne koje u bitnom nalaže tehnički ili funkcionalni razlozi.

[...]

Uredba br. 6/2002

- 5 Uvodne izjave 9., 14., 16., 17., 19. i 25. Uredbe br. 6/2002 propisuju:

„(9) Materijalnopravne odredbe ove uredbe o zakonu o dizajnu moraju se uskladiti s odgovarajućim odredbama Direktive 98/71/EZ.

[...]

(14) Procjena o tome ima li određeni dizajn individualni karakter treba se temeljiti na tome razlikuje li se ukupni dojam ostavljen na upućenog korisnika koji promatra dizajn jasno od ukupnog dojma koji na njega ostavlja skupnost postojećih dizajna, uzimajući u obzir prirodu proizvoda na koji je dizajn primijenjen ili u kojem je on sadržan, a posebno industrijski sektor kojemu on pripada i stupanj slobode dizajnera u razvoju dizajna.

[...]

(16) Neki od tih sektora proizvode velik broj dizajna za proizvode koji često kratko opstaju na tržištu i za koje zaštita bez tereta registracijskih formalnosti predstavlja prednost dok im je trajanje zaštite manje značajno. S druge strane, postoje industrijski sektori koji cijene prednosti registracije zbog veće pravne sigurnosti koju ona pruža i koji traže mogućnost dužeg trajanja zaštite koje odgovara predvidljivom tržišnom opstanku njihovih proizvoda.

(17) To zahtijeva dva oblika zaštite, od kojih je jedan kratkoročni neregistrirani dizajn, a drugi dugoročni registrirani dizajn.

[...]

(19) Dizajn Zajednice ne bi trebalo štititi ako dizajn nije nov i ako također ne posjeduje individualni karakter u odnosu na druge dizajne.

[...]

(25) Oni industrijski sektori koji proizvode velik broj vjerojatno kratkotrajnih dizajna unutar kratkih vremenskih razdoblja, od kojih bi samo neki mogli napisjetku i postati komercijalima, prednost će dati neregistriranom dizajnu Zajednice. Nadalje, ovi sektori također imaju potrebu za lakšom upotrebotom registriranog dizajna Zajednice. Dakle, ta bi potreba bila zadovoljena mogućnošću kombiniranja više dizajna u jednoj višestrukoj prijavi. Međutim, s dizajnima sadržanima u višestrukoj prijavi moglo bi se postupati neovisno jedan od drugoga u svrhe ostvarivanja prava, ugovora o licenciji, stvarnih prava, ovrhe, stečajnog postupka, odricanja, produženja zaštite, prijenosa prava, odgode objave ili proglašavanja ništavosti.“

6 U skladu s člankom 1. Uredbe br. 6/2002:

„1. Dizajn koji zadovoljava uvjete sadržane u ovoj uredbi u dalnjem se tekstu naziva ‚dizajn Zajednice‘.

2. Dizajn se štiti:

a) ‚neregistriranim dizajnom Zajednice‘, ako je učinjen dostupnim javnosti na način predviđen ovom uredbom;

[...]“

7 Na temelju članka 4. stavka 1. Uredbe br. 6/2002, dizajn se štiti dizajnom Zajednice ako je nov i ako ima individualni karakter.

8 Članak 5. navedene uredbe određuje:

„1. Dizajn se smatra novim ako ni jedan istovjetni dizajn nije bio učinjen dostupnim javnosti:

a) kod neregistriranog dizajna Zajednice, prije datuma na koji je dizajn za koji je zatražena zaštita prvi put bio učinjen dostupnim javnosti;

b) kod registriranog dizajna Zajednice, prije datuma podnošenja prijave za registraciju dizajna za kojeg se traži zaštita, ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva.

2. Dizajni se smatraju istovjetnim ako se njihova obilježja razlikuju samo u beznačajnim pojedinostima.“

9 Članak 6. iste uredbe određuje:

„1. Smatra se da dizajn ima individualan karakter ako se ukupni dojam koji ostavlja na upućenog korisnika razlikuje od ukupnog dojma koji na takva korisnika ostavlja bilo koji dizajn koji je bio učinjen dostupnim javnosti:

a) kod neregistriranog dizajna Zajednice, prije datuma na koji je dizajn za koji je zatražena zaštita prvi put bio učinjen dostupnim javnosti;

b) kod registriranog dizajna Zajednice, prije datuma podnošenja prijave za registraciju ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva.

2. Pri ocjeni individualnog karaktera dizajna, mora se uzeti u obzir stupanj slobode koju je imao dizajner u razvoju dizajna.“

10 Članak 11. Uredbe br. 6/2002 glasi:

„1. Dizajn koji zadovoljava uvjete navedene u odjeljku 1. štiti se neregistriranim dizajnom Zajednice za vrijeme od tri godine od datuma na koji je dizajn prvi put bio učinjen dostupnim javnosti u Zajednici.

2. U smislu stavka 1., smatra se da je dizajn unutar Zajednice učinjen dostupnim javnosti ako je objavljen, izložen, korišten u trgovini ili drukčije otkriven na takav način da su ovi događaji u redovitom poslovanju objektivno mogli biti poznati poslovnim krugovima specijaliziranim u odnosnom sektoru, a koji posluju unutar Zajednice. Međutim, ne smatra se da je dizajn učinjen dostupnim javnosti samo zbog toga što je otkriven trećoj osobi pod izričitim ili prešutnim uvjetima tajnosti.“

11 U skladu s člankom 19. te uredbe:

„1. Registrirani dizajn Zajednice svome nositelju daje isključivo pravo korištenja i sprečavanja bilo koje treće strane da se tim dizajnom koristi bez njegova odobrenja. Spomenuto korištenje posebno obuhvaća izrađivanje, nuđenje, stavljanje u promet, uvoz, izvoz ili korištenje proizvoda u kojem je dizajn sadržan ili na koji je primijenjen, ili skladištenje takvog proizvoda u navedene svrhe.

2. Međutim, neregistrirani dizajn Zajednice svome nositelju daje pravo sprečavanja radnji navedenih u stavku 1. samo ako sporno korištenje proizlazi iz kopiranja zaštićenog dizajna.

Ne smatra se da sporno korištenje proizlazi iz kopiranja zaštićenog dizajna ako je ono rezultat samostalnog stvaralačkog rada dizajnera za kojeg se opravdano može prepostaviti da nije upoznat sa dizajnom koji je nositelj učinio dostupnim javnosti.

[...]“

12 U skladu s člankom 85. stavkom 2. spomenute uredbe:

„U postupcima u vezi s tužbom zbog povrede ili tužbom zbog opasnosti od povrede neregistriranog dizajna Zajednice, sud za dizajn Zajednice smatra dizajn Zajednice valjanim ako nositelj prava pruži dokaz da su ispunjeni uvjeti utvrđeni člankom 11. i navede od čega se sastoji individualni karakter njegovog dizajna Zajednice. Međutim, tužnik može osporiti njegovu valjanost uz pomoć prigovora ili protutužbe za proglašavanje ništavosti.“

Glavni postupak i prethodna pitanja

13 KMF je englesko društvo čija su djelatnost proizvodnja i prodaja ženske odjeće.

14 Dunnes je velika grupa koja se bavi maloprodajom u Irskoj i koja, među ostalim, prodaje odjeću za žene.

15 KMF je 2005. dizajnirao i stavio u prodaju u Irskoj prugastu žensku košulju u plavoj i sivo-smeđoj boji i crni pleteni top (u dalnjem tekstu: KMF-ova odjeća).

- 16 Dunnesovi zastupnici kupili su te primjerke KMF-ove odjeće na jednom od irskih prodajnih mjesta KMF-a. Nakon toga Dunnes je izvan Irske proizveo kopije tih modela i stavio ih u prodaju u svojim irskim trgovinama krajem 2006.
- 17 Tvrdeći da je nositelj prava na neregistrirane dizajne Zajednice koji se odnose na predmetnu odjeću, KMF je 2. siječnja 2007. podnio tužbu High Courtu kojom je tražio da se Dunnesu zabrani korištenje navedenih dizajna kao i naknadu štete.
- 18 High Court je prihvatio navedenu tužbu.
- 19 Dunnes se na odluku High Courta žalio Supreme Courtu.
- 20 Taj sud navodi da Dunnes ne osporava da je kopirao KMF-ovu odjeću i priznaje da su neregistrirani dizajni Zajednice za koje KMF tvrdi da je nositelj prava novi.
- 21 Međutim, iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da Dunnes osporava da je KMF nositelj neregistriranih dizajna Zajednice za navedene modele KMF-ove odjeće jer, s jedne strane, oni nemaju individualni karakter u smislu Uredbe br. 6/2002 i jer, s druge strane, prema toj uredbi KMF mora dokazati da ta odjeća ima takav karakter.
- 22 U tim je uvjetima Supreme Court odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

- „1. Kad je riječ o ocjeni individualnog karaktera dizajna za koji je utvrđeno da uživa zaštitu kao neregistrirani dizajn Zajednice u smislu Uredbe [br. 6/2002], treba li ukupni dojam koji on ostavlja na upućenog korisnika, u smislu članka 6. navedene uredbe, ispitati u odnosu na to razlikuje li se on od ukupnog dojma koji proizvodi na takvog korisnika:
 - a) svaki individualni dizajn koji je bio ranije učinjen dostupnim javnosti ili
 - b) svaka kombinacija obilježja poznatih dizajna koja proizlazi iz više ranijih dizajna tog tipa?
2. Ima li sud za dizajn Zajednice obvezu smatrati valjanim neregistrirani dizajn Zajednice u smislu članka 85. stavka 2. Uredbe [br. 6/2002] ako se nositelj prava ograniči samo na ukazivanje od čega se sastoji individualni karakter dizajna ili je nositelj obvezan dokazati da njegov dizajn ima individualni karakter u skladu s člankom 6. navedene uredbe?“

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 23 Sud koji je uputio zahtjev svojim prvim pitanjem u biti pita treba li članak 6. Uredbe br. 6/2002 tumačiti u smislu da se, kako bi se smatralo da dizajn ima individualni karakter, ukupni dojam koji on ostavlja na upućenog korisnika mora razlikovati od dojma koji na takvog korisnika proizvodi jedan ili više ranijih dizajna, uzetih zasebno, ili kombinacija izdvojenih obilježja iz više dizajna ranije učinjenih dostupnima javnosti.
- 24 U tom pogledu potrebno je ustvrditi da iz teksta članka 6. Uredbe br. 6/2002 ne proizlazi da ukupni dojam na koji se misli u tom članku treba biti onaj koji proizvodi takva kombinacija.

- 25 Naime, referirajući se na opći dojam koji na upućenog korisnika ostavlja „bilo koji dizajn“ koji je bio učinjen dostupnim javnosti, navedeni članak 6. treba tumačiti u smislu da procjenu o tome ima li određeni dizajn individualni karakter treba provesti u odnosu na jedan ili više preciziranih, individualiziranih, određenih i identificiranih dizajna iz ukupnosti dizajna ranije učinjenih dostupnima javnosti.
- 26 Kao što su to istaknule vlada Ujedinjene Kraljevine i Europska komisija, takvo tumačenje u skladu je sa sudskom praksom prema kojoj, kada je to moguće, upućeni korisnik provodi izravnu usporedbu predmetnih dizajna (vidjeti presude PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic, C-281/10 P, EU:C:2011:679, t. 55., kao i Neuman i dr./José Manuel Baena Grupo, C-101/11 P i C-102/11 P, EU:C:2012:641, t. 54.) jer se takva usporedba zapravo odnosi na dojam koji na tog korisnika ostavljaju raniji individualizirani i određeni dizajni, a ne spoj specifičnih obilježja ili dijelova ranijih dizajna.
- 27 Dakako, Sud je također smatrao da se ne može isključiti da je takva izravna usporedba neprovediva ili neuobičajena u odnosnom sektoru, osobito zbog specifičnih okolnosti ili obilježja predmeta koje raniji žig ili dizajn u pitanju predstavljaju. U tom kontekstu Sud je istaknuo da se, zbog nedostatka točne upute u Uredbi br. 6/2002, ne može smatrati da je zakonodavac Unije imao namjeru ograničiti ocjenu mogućih dizajna na njihovu izravnu usporedbu (vidjeti presude PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic, EU:C:2011:679, t. 55. i 57., kao i Neuman i dr./José Manuel Baena Grupo, EU:C:2012:641, t. 54. i 56.).
- 28 Međutim potrebno je istaknuti u tom pogledu da se Sud, iako je priznao mogućnost neizravne usporedbe predmetnih dizajna, ipak ograničio na stajalište da Opći sud može, a da pogrešno ne primjeni pravo, temeljiti svoje obrazloženje na nesavršenom sjećanju ukupnog dojma koji su proizveli ti dizajni (vidjeti presude PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic, EU:C:2011:679, t. 58., kao i Neuman i dr./José Manuel Baena Grupo, EU:C:2012:641, t. 57.).
- 29 Kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 48. do 50. svog mišljenja, takva neizravna usporedba utemeljena na nesavršenom sjećanju ne može se temeljiti na specifičnim obilježjima uzetima iz više ranijih dizajna već na određenim dizajnima.
- 30 Prethodna razmatranja ne mogu se opovrgnuti argumentima koje je podnio Dunnes.
- 31 Stoga, što se tiče argumenata utemeljenih na uvodnim izjavama 14. i 19. Uredbe br. 6/2002 koje koriste izraze „skupnost postojećih dizajna“ i „u odnosu na druge dizajne“, potrebno je podsjetiti da preambula akta Zajednice nema pravno obvezujuću snagu i da se na nju ne može pozivati ni kako bi se derogiralo same odredbe predmetnog akta ni kako bi se te odredbe tumačilo na način suprotan njihovom tekstu (presuda Deutsches Milch-Kontor, C-136/04, EU:C:2005:716, t. 32. i navedena sudska praksa).
- 32 U svakom slučaju, potrebno je utvrditi da, iako uvodna izjava 14. Uredbe br. 6/2002 govori o dojmu koji na upućenog korisnika ostavlja „skupnost postojećih dizajna“, ti se termini ne nalaze ni u jednoj odredbi te uredbe.
- 33 Osim toga, ni uporaba navedenih termina, ni uporaba termina „u odnosu na druge dizajne“ u uvodnoj izjavi 19. Uredbe br. 6/2002 ne podrazumijevaju da je predmetni dojam u svrhu primjene članka 6. te uredbe onaj koji nastaje kombinacijom izdvojenih obilježja iz više ranijih dizajna, a ne jednim ili više ranijih individualiziranih dizajna.
- 34 S druge strane, u pogledu upućivanja na „kombinaciju poznatih obilježja dizajna“ iz druge rečenice članka 25. stavka 1. Sporazuma TRIPS, dovoljno je istaknuti da je ta odredba sročena na fakultativan način i da, prema tome, stranke sporazuma nisu obvezne predviđjeti da se novost ili originalnost dizajna ocjenjuje u odnosu na te kombinacije.

- 35 Pod tim uvjetima, valja odgovoriti na prvo pitanje da članak 6. Uredbe br. 6/2002 treba tumačiti u smislu da se, kako bi se smatralo da dizajn ima individualni karakter, ukupni dojam koji on ostavlja na upućenog korisnika mora razlikovati od dojma koji na takvog korisnika proizvodi jedan ili više ranijih dizajna, uzetih zasebno, a ne kombinacija izdvojenih obilježja iz više ranijih dizajna.

Drugo pitanje

- 36 Sud koji je postavio zahtjev svojim drugim pitanjem u biti pita treba li članak 85. stavak 2. Uredbe br. 6/2002 tumačiti na način da je, kako bi sud za dizajn smatrao valjanim neregistrirani dizajn Zajednice, njegov nositelj prava obvezan dokazati da dizajn ima individualni karakter u smislu članka 6. navedene uredbe ili treba samo ukazati na ono od čega se sastoji individualni karakter dizajna.
- 37 Iz samog teksta članka 85. stavka 2. Uredbe br. 6/2002 proizlazi da kako bi se neregistrirani dizajn Zajednice smatrao valjanim, njegov nositelj treba dokazati, s jedne strane, da su ispunjeni uvjeti utvrđeni člankom 11. te uredbe i, s druge strane, navesti od čega se sastoji individualni karakter tog dizajna.
- 38 U skladu s člankom 11. stavkom 1. Uredbe br. 6/2002, dizajn koji zadovoljava uvjete navedene u odjeljku 1. te uredbe štiti se neregistriranim dizajnom Zajednice za vrijeme od tri godine od datuma na koji je dizajn prvi put bio učinjen dostupnim javnosti u Europskoj uniji.
- 39 Kao što je to navedeno u samom naslovu članka 85. Uredbe br. 6/2002, on u svom prvom stavku uspostavlja pretpostavku valjanosti registriranog dizajna Zajednice, a u drugom stavku uspostavlja pretpostavku valjanosti neregistriranog dizajna Zajednice.
- 40 Provedba te pretpostavke valjanosti je po svojoj prirodi nespojiva s tumačenjem članka 85. stavka 2. Uredbe br. 6/2002 koje podržava Dunnes, prema kojem dokaz koji nositelj dizajna treba podnijeti u skladu s tom odredbom, to jest dokaz da su uvjeti iz članka 11. te uredbe ispunjeni, uključuje i dokaz da je predmetni dizajn također ispunio sve uvjete navedene u odjeljku 1. Glave II. navedene uredbe, to jest iz članaka 3. do 9. te uredbe.
- 41 Jednako tako, tumačenje članka 85. stavka 2. Uredbe br. 6/2002, tumačenog zajedno s člankom 11. te uredbe, koje je predložio Dunnes ima za posljedicu lišenje smisla i sadržaja drugog uvjeta predviđenog navedenim člankom 85. stavkom 2., to jest uvjeta prema kojem nositelj dizajna treba navesti u čemu se sastoji individualni karakter njegovog dizajna.
- 42 Osim toga, to tumačenje nije u skladu s ciljevima jednostavnosti i brzine koji, kao što to proizlazi iz uvodnih izjava 16. i 17. Uredbe br. 6/2002, opravdavaju zaštitu neregistriranih dizajna Zajednice.
- 43 U tom je smislu potrebno istaknuti da razlika iz članka 85. Uredbe br. 6/2002 između postupka koji se odnosi na registrirani dizajn Zajednice i postupka koji se odnosi na neregistrirani dizajn Zajednice proizlazi iz nužnosti u vezi s drugim postupkom da se utvrdi datum od kojeg predmetni dizajn uživa zaštitu predviđenu tom uredbom kao i točan predmet te zaštite. Naime, zbog nepostojanja registracijskih formalnosti te je elemente teže utvrditi kod neregistriranog dizajna nego kod registriranog dizajna.
- 44 Osim toga, ako članak 85. stavak 2. Uredbe br. 6/2002 treba tumačiti u smislu da se neregistrirani dizajn Zajednice ne može smatrati valjanim osim ako njegov nositelj ne dokaže da je ispunio sve uvjete navedene u odjeljku 1. Glave II. navedene uredbe, mogućnost za tuženika predviđena u drugoj rečenici navedenog članka 85. stavka 2. da osporava valjanost predmetnog dizajna uz pomoć prigovora ili protutužbe za proglašavanje ništavosti bit će u velikoj mjeri lišena svog smisla i sadržaja.

- 45 U pogledu drugog uvjeta iz članka 85. stavka 2. Uredbe br. 6/2002, dovoljno je istaknuti da je tekst te odredbe, ograničavajući se na zahtijevanje od nositelja neregistriranog dizajna Zajednice da navede od čega se sastoji individualni karakter njegovog dizajna, nedvosmislen i da se ne može tumačiti kao da podrazumijeva obvezu dokazivanja da predmetni dizajn ima individualni karakter.
- 46 Naime, ako je nužno zbog nepostojanja registracijskih formalnosti za tu vrstu dizajna da nositelj predmetnog dizajna specificira predmet zaštite koju traži na temelju navedene uredbe, dovoljno je da identificira element ili elemente svog dizajna iz kojih proizlazi individualni karakter.
- 47 Pod tim uvjetima, valja odgovoriti na drugo pitanje da članak 85. stavak 2. Uredbe br. 6/2002 treba tumačiti na način da, kako bi sud za dizajn Zajednice smatrao valjanim neregistrirani dizajn Zajednice, njegov nositelj nije obvezan dokazati da dizajn ima individualni karakter u smislu članka 6. navedene uredbe, nego treba samo ukazati na ono od čega se sastoji individualni karakter dizajna, to jest identificirati element ili elemente svog dizajna iz kojih prema njegovom mišljenju proizlazi individualni karakter.

Troškovi

- 48 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (drugo vijeće) odlučuje:

1. **Članak 6. Uredbe Vijeća (EZ) br. 6/2002 od 12. prosinca 2001. o dizajnu Zajednice treba tumačiti u smislu da se, kako bi se smatralo da dizajn ima individualni karakter, ukupni dojam koji on ostavlja na upućenog korisnika mora razlikovati od dojma koji na takvog korisnika proizvodi jedan ili više ranijih dizajna, uzetih zasebno, a ne kombinacija izdvojenih obilježja iz više ranijih dizajna.**
2. **Članak 85. stavak 2. Uredbe br. 6/2002 treba tumačiti na način da, kako bi sud za dizajn Zajednice smatrao valjanim neregistrirani dizajn Zajednice, njegov nositelj nije obvezan dokazati da dizajn ima individualni karakter u smislu članka 6. navedene uredbe, nego treba samo ukazati na ono od čega se sastoji individualni karakter dizajna, to jest identificirati element ili elemente svog dizajna iz kojih prema njegovom mišljenju proizlazi individualni karakter.**

Potpisi